

HALK SAĞLIĞI ARAŞTIRMA VE UYGULAMALARI DERGİSİ

www.hasaud.com

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Üniversite Öğrencilerinin Human Papilloma Virus (HPV) ve HPV Aşısı Hakkındaki Tutumları ve Bilgi Düzeyleri

University Students' Attitudes and Knowledge Levels About Human Papilloma Virus (HPV) and HPV Vaccine

Atalay Alsancak¹, Buse Başak Yazıcı², Hasan Hüseyin Sakar³, Nahide Berka Bala⁴, Sudenur Uçarer⁵, Coşkun Bakar⁶

¹ Tıp Fakültesi Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0009-0003-8554-2588

² Tıp Fakültesi Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0009-0004-8815-5660

³ Tıp Fakültesi Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0009-0003-1402-9170

⁴ Tıp Fakültesi Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0009-0000-4822-6162

⁵ Tıp Fakültesi Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0009-0006-3560-0956

⁶ Prof. Dr. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Çanakkale, Türkiye, ORCID: 0000-0002-5497-2759

ÖZET

Human Papilloma Virus (HPV) cinsel yolla bulaşan yaygın enfeksiyonlardan biridir. Serviks kanseri, genital siğil ve penis kanseri başta olmak üzere birçok hastalığa yol açar. Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin HPV enfeksiyonuna - HPV aşısına yönelik bilgi ve tutumlarını belirlemek, HPV bilgi düzeylerini etkileyecek faktörleri tespit etmektir. Araştırmada çeşitli üniversitelerin ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim basamaklarında öğrenim gören 275 öğrenciye Google Forms üzerinden dört bölümden oluşan anket uygulanmıştır. Anketin ilk kısmında katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemeyi hedefler. İkinci kısım HPV ve HPV aşısı hakkındaki genel bilgi düzeyini ölçer. Üçüncü kısım ise HPV enfeksiyonunun yayılmasına neden olabilecek riskli cinsel davranışlara yönelik sorular bulunmaktadır. Dördüncü kısım üniversite öğrencilerinin HPV ve HPV aşısına yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlar. Tutum sorularına geçerlilik güvenilirlik analizleri yapılmış ve 11 soru elenmiş olup 9 soru değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmada Jamovi ve SPSS 26.0 programları kullanılmıştır. Araştırma katılımcılarının %18,2'si ilk cinsel ilişkisini 18 yaş veya altında yaşamıştır, %4,7'si çok partnerli ilişki yaşıyordu, %22,2'si HPV'nin ne olduğunu bilmiyordu, %67,3'ü cinsel sağlık eğitimi almamıştır. Katılımcıların %84,7'si HPV'nin aşısı olduğunu duymuşlardır ancak yalnızca %10,2'lik kısmı Türkiye'de bulunan aşı çeşitlerinden (İlaç Firması 1, İlaç Firması 2) haberdardır ve yalnızca %9,5'i aşı olmuştur. Araştırmanın katılımcıları ile gerçekleştirilen uygulama sonucunda elde edilen verilere açıklayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. Analiz sonucunda madde toplam korelasyonu 0,3'ün altında altındaki maddeler çıkarılmış, 9 maddeli form elde edilmiştir. Araştırmada HPV bilgi puanında anlamlı fark yaratan 7 faktör, HPV tutumunda anlamlı fark yaratan 4 faktör görülmüştür. HPV tutumu HPV bilgisini anlamlı derecede etkilemiştir. Cinsel sağlık eğitimi almak hem HPV bilgi düzeyi hem de HPV tutumunu etkilemiştir. Kişilerin HPV hakkındaki bilgilere daha çok internet sayesinde ulaştıkları bu yüzden bilgi düzeylerinin cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında konuşma tutumundan etkilenmediği fark edilmiştir. Ayrıca 5 faktörün HPV aşısı olmayı etkilediği bulunmuştur. Genç yetişkinlerin cinsel sağlıklarını koruma becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimlerin planlanmasında bilgi edinmeyi etkileyen faktörler göz önünde bulundurulmalıdır. Bu faktörlerin işaret ettiği eksikliklere yoğunlaşan basılı veya dijital kaynakların ve eğitim programlarının hazırlanması gelecekte ortaya çıkabilecek hastalıkların önüne geçmek için gereklidir.

Anahtar Kelimeler

HPV, bilgi, tutum, cinsel sağlık

ABSTRACT

Human Papilloma Virus (HPV) is one of the common sexually transmitted infections. It causes many diseases, especially cervical cancer, genital warts and penis cancer. The aim of this research is to determine university students' knowledge and attitudes towards HPV infection - HPV vaccine and to identify factors that will affect their HPV knowledge levels. In the research, a four-part survey was administered via Google Forms to 275 students studying at associate, undergraduate and graduate levels of various universities. The first part of the survey aims to determine the socio-demographic characteristics of the participants. The second part measures the general level of knowledge about HPV and the HPV vaccine. The third part contains questions about risky sexual behaviors that may cause the spread of HPV infection. The fourth part aims to determine the attitudes of university students towards HPV and the HPV vaccine. Validity and reliability analyzes were conducted on the attitude questions and 11 questions

Geliş tarihi: 07.02.2024; Kabul tarihi: 17.04.2024

© Halk Sağlığı Araştırma ve Uygulamaları Dergisi, HASUDER tarafından yayınlanmaktadır. Telif Hakları HASUDER'e aittir.

were eliminated and 9 questions were evaluated. Jamovi and SPSS 26.0 programs were used in the research. 18.2% of the research participants had their first sexual intercourse at the age of 18 or younger, 4.7% had multiple partners, 22.2% did not know what HPV was, and 67.3% did not receive sexual health education. 84.7% of the participants have heard that there is a vaccine for HPV, but only 10.2% are aware of the vaccine types (Medicine company 1, Medicine company 2) available in Turkey and only 9.5% have been vaccinated. Explanatory factor analysis (EFA) was applied to the data obtained as a result of the application carried out with the participants of the research. As a result of the analysis, items with item-total correlations below 0.3 were removed and a 9-item form was obtained. In the study, 7 factors that created a significant difference in HPV knowledge score and 4 factors that created a significant difference in HPV attitude were observed. HPV attitude has significantly affected HPV knowledge. Receiving sexual health education affected both HPV knowledge level and HPV attitude. It has been noticed that people access information about HPV mostly through the internet, so their level of knowledge is not affected by their attitude to talk about sexually transmitted diseases. Additionally, five factors have been found to influence HPV vaccination. Factors affecting knowledge acquisition should be taken into consideration when planning training to improve young adults' sexual health protection skills. Preparation of printed or digital resources and training programs that focus on the deficiencies indicated by these factors is necessary to prevent diseases that may arise in the future.

Keywords

HPV, knowledge, attitude, sexual health

Sorumlu Yazar: Hasan Hüseyin Sakar, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çanakkale, Türkiye
E-posta: huseyinsakar203@gmail.com

GİRİŞ

Human Papilloma Virus (HPV) enfeksiyonları dünyada cinsel yolla bulaşan yaygın hastalıklardan biridir. Serviks kanseri, genital siğil ve penis kanseri başta olmak üzere birçok hastalığa yol açar (1). Serviks kanseri kadınlarda en sık görülen dördüncü kanserdir ve vakalarının %95'inden fazlası HPV ile ilişkilidir. Kadınların %70-80'inin yaşamları boyunca en az bir kez HPV ile enfekte olduğu saptanmıştır (2).

Serviks kanserini ve HPV'nin sebep olduğu diğer hastalıkları önlemede birincil koruma; güvenli cinsel yaşam, prezervatif kullanımı ve HPV aşısıdır. Günümüzde enfeksiyondan korunmak amacıyla üç adet aşı bulunmaktadır. Bu aşılarından ikisi ülkemizde mevcuttur ancak genişletilmiş bağışıklama programında yer almamaktadır. Aktif cinsel yaşamın erken yaşlarda başlaması, çok partnerli ilişki tarzları, hijyen koşullarına dikkat etmemek HPV enfeksiyonları için risk faktörleri arasında sayılmaktadır. Son yıllarda ülkemizdeki üniversitelerin artışıyla birlikte farklı şehirlerde ve ailelerinden ayrı yaşamaya başlayan üniversite öğrenci sayısının artması bazı riskli davranışların artmasına zemin hazırlayabilir.

Araştırmalarda cinsel olarak etkin olan birçok gencin ilk cinsel ilişki deneyimlerini erken yaşlarda, sıklıkla yetersiz cinsel bilgi ile yaşadığı gösterilmiştir (3,4,5). HPV'nin bulaş yolları düşünüldüğünde bu yaş grubundaki bireylerin yeterli bilgi seviyesine sahip olmaması gelecekteki hastalık risklerini artırabilecek bir durumdur. Literatürde gençlerin HPV hakkında yeterli farkındalığa sahip olmadığı ve bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu birçok defa vurgulanırken çoğu araştırmada HPV'ye yönelik tutuma ve güvenli cinsel yaşama dair sorulara yer verilmemiştir (6). HPV bilgi düzeyi ölçen çalışmalarda araştırma popülasyonu olarak çoğunlukla sağlık bilimleri ile ilgili bölümlerde öğrenim gören öğrenciler tercih edilmiştir (7,8).

Bu çalışmada hem sağlık bilimleri hem de diğer alanlarda eğitim gören üniversite öğrencilerinde HPV konusunda bilgi eksikliğine neden olabilecek etmenler incelemek istenmiştir. HPV konusundaki bilgi eksikliğinde cinsel sağlık eğitiminin yetersizliği, iletişim eksiklikleri, bilgi edinme yöntemleri ve sosyo-demografik faktörlerin etkili olabileceği düşünülmüştür. Üniversite öğrencilerinin HPV hakkında bilgi sahibi olmaları, hem kişisel sağlıklarını korumaları hem de

toplum genelinde HPV ile ilişkili sağlık sorunlarının azaltılması açısından büyük bir öneme sahiptir. Bilgi düzeyini etkileyen etmenlerin anlaşılması gençlerin sağlık bilincini artırmak konusunda doğru bir yöntem izlenmesi açısından önemlidir. Gençlerin güvenli cinsel yaşam ve HPV konusundaki bilgi düzeyleri, tutum ile davranışlarını ortaya koyan çalışmalar halk sağlığı müdahalelerine yol gösterebilir.

Araştırmanın kısa vadeli amacı, üniversite öğrencilerinde HPV konusundaki bilgi düzeyini etkileyecek etmenleri incelemektir. Bunu yanında HPV enfeksiyonu - HPV aşısına yönelik bilgi ve tutumlarının belirlenmesi de amaçlanmıştır. Uzun vadeli amacı, genç erişkinlerin HPV enfeksiyonuna bağlı ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarından korunmasını sağlayacak halk sağlığı müdahalelerinin yönlendirilmesidir.

YÖNTEM

a. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın hedef grubu çeşitli üniversitelerin ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim basamaklarında öğrenim gören öğrencileridir. Üniversite öğrencilerine sosyal medya araçlarıyla ulaşılmış olup çalışma gönüllülük esasına göre yürütülmüştür. Araştırma için örneklem büyüklüğü belirlenmemiş olup, sosyal medya aracılığı ile çeşitli üniversitelerden 18-39 yaş aralığında 275 öğrenci katılmıştır.

b. Araştırmanın Tipi

Bu araştırma farklı üniversite ve bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin HPV ve HPV aşısı hakkındaki tutumlarını, bilgi düzeylerini ve bunlarla ilişkili faktörleri inceleyen kesitsel tipte bir epidemiyolojik çalışmadır. Makalenin yazımı sırasında STROBE kriterlerine kullanıldı (9).

c. Araştırmanın Uygulanması ve Uygulayanlar

Araştırma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 öğrencilerinden oluşan bir araştırma ekibi tarafından yürütülmüştür. Çalışmaya tıp eğitimi anabilim ve halk sağlığı uzmanı iki öğretim üyesi danışmanlık yapmıştır.

Araştırmada dört tema üzerinden ölçüm yapmayı amaçlayan taslak bir anket oluşturulmuştur. Anketin oluşturulmasında öncelikle kaynak taraması yapılarak bilgi soruları hazırlanmıştır. Ardından tutum bölümü için hedef kitesini temsilen 50 üniversite öğrencisine açık

uçlu soru sorulmuştur. Katılanların bu sorulara kompozisyon, essay şeklinde cevap vermeleri istenmiştir. Alınan cevaplar araştırmacılar tarafından incelenmiş ve soru havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan anket formu sosyal medya üzerinden "Google Forms" aracılığı ile uygulanmıştır. Anket formunun katılımcılara ulaştırılmasında kartopu yöntemi kullanılmıştır. İlk aşamada araştırmacılar formu yakın çevrelerindeki üniversite öğrencilerine ulaştırmıştır. İkinci aşamada anket formunun en az iki öğrenciye daha ulaştırılması talep edilmiştir. İlk aşamada araştırmacılar formu yakın çevrelerindeki üniversite öğrencilerine ulaştırmıştır. İkinci aşamada anket formunun en az iki öğrenciye daha ulaştırılması talep edilmiştir.

d. Araştırmanın Veri Kaynakları

Araştırma anketi, tamamı araştırmacılar tarafından geliştirilen dört bölümden oluşmaktadır. Ankette çoktan seçmeli, açık uçlu ve beş dereceli Likert tipi sorular bulunmaktadır. Anketin ilk kısmında katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirlemeyi hedeflemiştir. İkinci kısım HPV ve HPV aşısı hakkındaki genel bilgi düzeyini ölçmeye yöneliktir. Bu kısım ilki açık uçlu, 29'u çoktan seçmeli olan 30 sorudan oluşmaktadır. Çoktan seçmeli soruların değerlendirilmesinde her doğru cevap için "1" her yanlış veya boş cevap için "0" puanı verilerek toplam bilgi puanı hesaplanmıştır. Toplam bilgi puanı minimum "0" maksimum "29" olabilmektedir. Puanın yükselmesi HPV ve HPV aşısı hakkındaki genel bilgi düzeyinin arttığını gösterir. Çoktan seçmeli sorularda ölçülen konular HPV'nin bulaş yolları, HPV'nin sebep olduğu hastalıklar, HPV ve HPV'nin sebep olduğu hastalıklardan korunma yöntemleri, HPV'nin sebep olduğu hastalıklara yönelik yaygın yanlılgar ve HPV aşısıdır. Bilgi sorularının içeriği makale sonunda ek tabloda yer almaktadır. Açık uçlu soru yanlış biliyor, kısmen yanlış biliyor, bilmiyor, eksik doğru biliyor, doğru biliyor şeklinde gruplandırılmıştır. Gruplandırma yaparken HPV'nin bir virüs olduğunun bilinmesine ve HPV'ye yönelik bulaş yolu, neden olduğu hastalık vb. herhangi bir tanımlayıcı ifadenin belirtilmesine dikkat edilmiştir. Bunların her ikisini de gerçekleştirebilen katılımcıların yanıtları doğru biliyor, yalnızca birini gerçekleştirebilen katılımcıların yanıtları kısmen yanlış biliyor, ikisini de gerçekleştiremeyen katılımcıların yanıtları bilmiyor şeklinde gruplandırılmıştır. HPV ve HIV'e yönelik bilgileri birbirine karıştıran katılımcıların yanıtları kısmen yanlış biliyor olarak değerlendirilmiştir. HPV yerine başka hastalıkları tanımlayan katılımcıların yanıtları yanlış biliyor şeklinde gruplanmıştır. Daha sonra bu gruplandırma toplam bilgi puanı ile karşılaştırma yapmak amacıyla kullanılmıştır. Üçüncü kısımda ise HPV enfeksiyonunun yayılmasına neden olabilecek riskli cinsel davranışlara yönelik sorular bulunmaktadır. Dördüncü kısım üniversite öğrencilerinin HPV'ye ve HPV aşısına yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçlayan sorulardan oluşmaktadır. Tutum sorularına geçerlilik güvenilirlik analizleri yapılmış ve 11 soru elenmiş olup 9 soru değerlendirmeye alınmıştır. Tutum soruları üç faktör yapısı göstermiştir. Bu soruların yanıt seti beş dereceli Likert yapıdadır. Her bir alt boyutun minimum puanı 3, maksimum puanı 15'tir. Bölümden alınan toplam puan minimum 9, maksimum 45 olabilir. Puanın artması kişinin HPV ve aşısını sosyal

yaşamında istemediğini, bunlardan uzak durduğunu gösterir. Alt boyutlar konuşmaktan rahatsızlık duymayı (M1, M2, M3), enfeksiyonlu kişiden rahatsızlık duymayı (M11, M12, M13) ve HPV aşısından çekinmeyi (M17, M18, M19) temsil etmektedir.

e. Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri Google Forms üzerinden toplandı ve SPSS 26.0 programına aktarıldı. Verilerin kontrolü ve istatistiksel analiz bu programda yapıldı. Tanımlayıcı verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama, standart sapma, ortanca, minimum ve maksimum değerler kullanıldı. Araştırmada, bahsedilen dört kısımda toplanan veriler birbiriyle ilişkilendirilerek analiz edildi.

HPV aşışlarının isimleri telif sorunu nedeniyle makale metninde İlaç Firması 1 ve İlaç Firması 2 olarak verilmiştir.

İstatistiksel değerlendirmelerde normal dağılımın incelenmesi için Kolmogorov-Smirnov ve Saphiro-Wilk testleri kullanılmıştır. Normal dağılım gösterdiği görülen verilerde iki ortalama arasında farkın önemi testi (student T testi), tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testleri kullanılmıştır. ANOVA testinin post hoc analizinde Tamhane ve Tukey testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için $p < 0,05$ kabul edilmiştir.

f. Tutum Soruları Analizleri

Literatür, tutum sorularında uygulanacak açıklayıcı faktör analizi (AFA) için verilerin minimum kaç katılımcıdan elde edilmesi gerektiği konusunda bilgiler sunmaktadır. Cattell yer alan ifade sayısının üç ile altı, Gorsuch en az beş katı, Everitt on katı kadar katılımcıdan veri elde edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu araştırmada da ifade sayısının en az beş katı kadar katılımcıdan veri elde edilmesine dikkat edilmiştir. Geçerlilik güvenilirlik analizlerinde Kaiser Meyer Olkin (KMO), Bartlett Testi (Bartlett's Test of Sphericity) ile veri setinin uygunluğu incelenmiştir. Faktörleşmenin belirlenmesinde Temel Eksen Faktörleşme (principal axis factoring [PAF]) yöntemi kullanılmıştır. Döndürme yöntemi olarak "Oblimin" döndürme seçilmiştir çünkü anketin alt faktörleri birbiri ile ilişkilidir (10,11). Anketin güvenilirlik düzeyini belirlemek için Cronbach Alfa ve McDonald Omega güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır.

BULGULAR

Bu araştırmada toplamda 278 anket formu doldurulmuş olup kontrol aşamasında sorunlu olduğu tespit edilen üç anket iptal edilmiştir. Bu araştırmada katılımcıların yaş ortalaması $20,5 \pm 2,8$ (Ortanca: 20, Min-maks:18-39) olmuştur. Katılımcıların %62,1'i kadın, %36,4'ü erkektir. Öğrencilerin %1,5'i de cinsiyet seçeneğini diğer olarak işaretlemiştir. Katılımcıların annelerinin %28'inin, babalarının %22,9'unun öğrenim düzeyi lise altıdır. Katılımcıların %63,3'ü sağlık bilimleri alanında eğitim görmektedir. Katılımcıların diğer tanımlayıcı özellikleri Tablo 1 ve 2 'de görülmektedir.

Araştırmanın katılımcıları ile gerçekleştirilen uygulama sonucunda elde edilen verilere açıklayıcı faktör analizi (AFA) uygulanmıştır. Analiz sonucunda madde 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16 ve 20'nin giriş yük değerleri ile madde toplam korelasyonlarının 0,3'ün altında olduğu belirlenmiş ve çıkarılmıştır (12). Analizde 9 maddeli form için elde edilen KMO değeri 0,73, Bartlett Testi değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı ($\chi^2=574$, $sd=36$,

$p < 0,05$) olduğu belirlenmiştir. Literatüre göre 0,7'nin üstü KMO değeri kabul edilebilir (13), Bartlett Testi sonucunun da anlamlı olması gerekmektedir (14). Dokuz madde için hesaplanan giriş yük değerleri 0,305 ile 0,954 arasında bulunmuştur. Yapılan işlem sonucu oluşan alt boyutlar (faktörler), her boyutun açıkladığı varyans düzeyi Tablo 1'de gösterilmiştir.

Dokuz maddeli üç alt boyutlu anketin açıkladığı varyans toplamı %48'dir. Açıklanan varyans düzeyi literatüre göre kabul edilir düzeydedir (12,15,16). Soruların Cronbach Alfa güvenilirlik düzeyi 0,702, McDonalds Omega güvenilirlik düzeyi 0,742 olarak hesaplanmıştır. Nunnally ve Bernstein (15) güvenilirlik düzeyinin en az 0,7 ve üzerinde olması gerektiğini belirtmiştir.

Tablo 1: HPV-Tutum Ölçeğinin AFA döndürme işlemi sonucu faktörler ve açıklanan varyans düzeyleri, 2024

Maddeler	Faktörler			Açıklanan Varyans
	F1	F2	F3	
HPV-M1: Sosyal yaşamda cinsel konular ve hastalıklar hakkında konuşmak bana rahatsız hissettirir.	0,747	0,000	0,000	
HPV-M2: Ailemle cinsel konular hakkında rahatça konuşamam.	0,489			18
HPV-M3: Çevremdeki insanların cinsel konular ve hastalıklar hakkında konuşmasından rahatsızlık duyarım.	0,670			
HPV-M11: HPV enfeksiyonuna sahip bir kişiyle etkileşime girmem.		0,479		
HPV-M12: HPV enfeksiyonuna sahip bir kişiyle aynı ortamda olmak beni rahatsız eder.		0,989		15,1
HPV-M13: HPV enfeksiyonuna sahip kişilerin cinsel ve sosyal yaşamlarına kısıtlama getirilmelidir.		0,535		
HPV-M17: HPV aşısının koruyucu olduğunu düşünmüyorum.			0,826	
HPV-M18: HPV aşısının yan etkilerinden endişeleniyorum.			0,522	14,6
HPV-M19: HPV aşısını yaptırmak inançlarıma uygun değil.			0,528	
			Toplam	47,6

Katılımcıların sosyodemografik özellikleri ile toplam bilgi puanı ortalamalarının ilişkileri incelendiğinde kadınların bilgi puanı ortalamalarının (20,5±7,6) erkeklerin bilgi puanı ortalamalarından (17,9±8,7) daha yüksek olduğu görülmüştür. Diğer seçeneğini işaretleyenlerin (22,8±7,2) bilgi puanı ortalamaları en yüksektir ancak veri sayısı azdır (4 kişi). Diğer seçeneğini işaretleyenlerin dahil edildiği cinsiyete göre istatistiksel fark analizinde p değeri 0,028 iken dahil edilmediğinde 0,021'dir. Sağlık bilimleri alanında eğitim görenlerin bilgi puanı ortalaması 20,8±7,7 ile en yüksektir ($p=0,006$). En uzun süre bulunulan yer verilerine göre bilgi puanı ortalaması en yüksek olan yer 22,2±5,9 ile İstanbul'dur. Şu an yaşanılan yer verilerine göre bilgi puanı ortalaması en yüksek olan yer ise 21,7±6,8 ile Marmara'dır. En uzun süre bulunulan yer için $p=0,007$, şu an yaşanılan yer için $p=0,002$ 'dir. Yani sosyodemografik özelliklerin bilgi puanı ile ilişkisinde istatistiksel olarak anlamlı bulunan değişkenler cinsiyet, eğitim görülen bölüm, en uzun süre bulunulan yer ve yaşanılan yerdir. Araştırmaya katılanlara ait sosyodemografik bilgilerin bilgi puanı ile ilişkisine dair detaylı veriler Tablo 2'de sunulmuştur.

Araştırmada tutum puanı ortalamasının düşük olması olumu tutumu gösterir. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri ile toplam tutum puanı ortalamalarının ilişkileri incelendiğinde erkeklerin tutum puanı ortalamasının 19,7±5,6 olduğu, kadınların tutum puanı ortalamasının 17,8±5,1 olduğu ve diğer seçeneğini işaretleyenlerin tutum puanı ortalamasının 14,7±1,5 olduğu

görülmüştür. Cinsiyete bağlı tutum puanı değişiminde diğer seçeneğini işaretleyen katılımcılar dahil edilirse $p=0,006$ 'dır. Diğer seçeneğini işaretleyen katılımcılar dahil edilmezse $p=0,110$ 'dur. Ailesinin toplam aylık geliri üç asgari ücret ve üzeri olanların daha düşük tutum puanına (17,4±4,8) sahip oldukları görülmüştür. En uzun süre bulunulan yer için tutum puanı ortalamaları incelendiğinde İstanbul 16,7±3,4 ile en düşük olmuştur. En uzun süre bulunulan yere bağlı tutum puanı değişimi için $p=0,003$ 'tür. Sosyodemografik özelliklerin tutum puanı ile ilişkisinde istatistiksel olarak anlamlı bulunan değişkenler cinsiyet, ailenin toplam aylık geliri, en uzun süre bulunulan yerdir. Araştırmaya katılanlara ait sosyodemografik bilgilerin tutum puanı ile ilişkisine dair detaylı veriler Tablo 3'te görülmektedir.

Kendi bilgi düzeyini "çok" olarak tanımlayan katılımcılar %43,3 ile çoğunluktadır. Bu katılımcıların bilgi puanı ortalaması en yüksek (24,0±3,8) tutum puanı ortalaması en düşüktür (17,1±5,1). Katılımcıların kendi bilgi düzeylerine verdikleri puan arttıkça tutum puanı ortalamaları azalmıştır. Buradaki değişim istatistiksel olarak da anlamlıdır ($p < 0,001$). Katılımcıların %63,6'sı 'HPV nedir?' açık uçlu sorusunu doğru bilmiştir. Açık uçlu soruda cevapları "doğru biliyor" olarak gruplandırılan katılımcıların bilgi puanı ortalaması en yüksek (23,1±4,7), tutum puanı ortalaması en düşüktür (17,5±4,6). Bu soru için tutum puanı değişiminin p değeri 0,001'den küçüktür. Katılımcıların %7,7'si çevresinde HPV'nin sebep olduğu hastalıklara yakalanan birisi olduğunu belirtmiştir. Bunu belirten

katılımcıların bilgi puanı ortalamaları en yüksek (24,1±4,4) tutum puanı ortalamaları en düşüktür (16,1±4,5). Bu bölümde sorulan tüm soruların bilgi

puanı ile ilişkisi istatistiksel olarak anlamlıdır ve p değeri 0,001'den küçüktür. Bölümdeki sorular ile ilgili detaylı veriler Tablo 4 ve 5'te yer almaktadır.

Tablo 2: İncelenenlerin sosyodemografik özelliklere göre bilgi puanlarının dağılımı, 2024

	n	%	Bilgi Puanı		
			Ort.±SS	Min-maks	p
Cinsiyet					
Kadın	171	62,1	20,5±7,6	0-29	0,028*
Erkek	100	36,4	17,9±8,7	0-29	
Diğer	4	1,5	22,8±7,2	12-27	
Yaş					
18-20	186	67,5	18,9±8,5	0-29	0,053*
21-23	69	25,1	21,7±5,9	1-28	
24+	20	7,4	19,1±9,9	0-27	
Anne Öğrenim Durumu					
Lise altı	77	28,0	18,8±8,7	0-28	0,303**
Lise veya üzeri	198	72,0	19,9±7,9	0-29	
Baba Öğrenim Durumu					
Lise altı	63	22,9	21,1±7,3	0-27	0,078**
Lise veya üzeri	212	77,1	19,2±8,3	0-29	
Bölüm					
Sağlık Bilimleri	174	63,3	20,8±7,7	0-29	0,006*
Fen Bilimleri	24	8,7	19,3±8,6	0-27	
Sosyal Bilimler	47	17,1	17,3±8,6	0-27	
Mühendislik Bilimleri	30	10,9	16,4±8,0	0-26	
Aile Yapısı					
Çekirdek Aile	225	81,8	19,9±8,0	0-29	0,367*
Geniş Aile	30	10,9	19,3±8,9	0-28	
Boşanmış Aile	20	7,3	17,2±8,4	0-27	
Ailenin Toplam Aylık Geliri					
13500 ve altı ***	185	67,3	19,2±8,4	0-28	0,238**
13501 ve üzeri	90	32,7	20,4±7,4	0-29	
Kalınan Yer					
Aile Yanı	66	24,0	19,3±8,2	0-28	0,213*
Yurt	146	53,1	19,1±8,4	0-29	
Öğrenci Evi	63	22,9	21,2±7,3	0-29	
En Uzun Süre Bulunulan Şehir					
Marmara (Batı ve Doğu)	58	21,0	21,6±6,9	0-28	0,007*
İstanbul	34	12,6	22,2±5,9	0-27	
Ege	58	21,0	17,9±9,3	0-29	
Anadolu****	71	25,8	17,7±9,2	0-29	
Diğer*****	54	19,6	20,3±7,9	0-28	
Yaşanılan Şehir					
Marmara (Batı ve Doğu)	92	33,5	21,7±6,8	0-28	0,002*
İstanbul	37	13,5	17,8±8,4	0-27	
Ege	68	24,7	19,9±7,8	0-29	
Anadolu****	52	18,9	19,2±7,7	0-28	
Diğer*****	26	9,5	19,9±7,8	0-29	
Toplam	275	100,0	19,6±8,1	0-29	

#: Sütun Yüzdesi

Ort.: Ortalama

SS: Standart Sapma

*: Tek yönlü varyans analizi

** : İki ortalama arasındaki farkın anlamlılık testi (Student T testi)

***: 2022 yılı için üç asgari ücret ve üzerine karşılık gelmektedir

****: Batı-Orta-Doğu-Kuzey-Güney Anadolu Bölgeleri

*****: Akdeniz-Karadeniz Bölgeleri

Tablo 3: İncelenenlerin sosyodemografik özelliklere göre tutum puanlarının dağılımı, 2024

	n	%	Tutum Puanı		
			Ort.±SS	Min-maks	p
Cinsiyet					
Kadın	171	62,1	17,8±5,1	9-40	0,006*
Erkek	100	36,4	19,7±5,6	9-34	
Diğer	4	1,5	14,7±1,5	13-16	
Yaş					
18-20	186	67,5	18,8±5,5	9-40	0,151*
21-23	69	25,1	17,4±4,7	9-32	
24+	20	7,4	19,0±5,9	9-36	
Anne Öğrenim Durumu					
Lise altı	77	28,0	19,1±5,9	9-36	0,208**
Lise veya üzeri	198	72,0	18,2±5,1	9-40	
Baba Öğrenim Durumu					
Lise altı	63	22,9	18,8±5,3	9-33	0,605**
Lise veya üzeri	212	77,1	18,4±5,4	9-40	
Bölüm					
Sağlık Bilimleri	174	63,3	18,1±5,2	9-36	0,499*
Fen Bilimleri	24	8,7	18,5±6,1	9-36	
Sosyal Bilimler	47	17,1	19,5±6,0	9-40	
Mühendislik Bilimleri	30	10,9	18,5±4,2	9-28	
Aile Yapısı					
Çekirdek Aile	225	81,8	18,6±5,4	9-40	0,637*
Geniş Aile	30	10,9	18,1±4,7	9-33	
Boşanmış Aile	20	7,3	17,5±5,2	11-33	
Ailenin Toplam Aylık Geliri					
13500 ve altı ***	185	67,3	18,9±5,5	9-40	0,027**
13501 ve üzeri	90	32,7	17,4±4,8	9-34	
Kalınan Yer					
Aile Yanı	66	24,0	19,4±5,4	9-30	0,059*
Yurt	146	53,1	18,5±5,3	11-36	
Öğrenci Evi	63	22,9	17,2±5,1	9-40	
En Uzun Süre Bulunulan Şehir					
Marmara (Batı ve Doğu)	58	21,0	17,5±4,5	9-30	0,003*
İstanbul	34	12,6	16,7±3,4	9-25	
Ege	58	21,0	19,3±5,3	11-34	
Anadolu****	71	25,8	20,1±6,4	9-40	
Diğer*****	54	19,6	17,5±5,1	9-30	
Yaşanılan Şehir					
Marmara (Batı ve Doğu)	92	33,5	17,5±5,2	9-33	0,118*
İstanbul	37	13,5	18,3±5,5	9-36	
Ege	68	24,7	18,4±5,0	11-34	
Anadolu****	52	18,9	20,0±6,0	11-40	
Diğer*****	26	9,5	18,9±4,5	9-26	
Toplam	275	100,0	18,4±5,3	9-40	

%: Sütun Yüzdesi

Ort.: Ortalama

SS: Standart Sapma

*: Tek yönlü varyans analizi

**: İki ortalama arasındaki farkın anlamlılık testi (Student T testi)

***: 2022 yılı için üç asgari ücret ve üzerine karşılık gelmektedir

****: Batı-Orta-Doğu-Kuzey-Güney Anadolu Bölgeleri

*****: Akdeniz-Karadeniz Bölgeleri

Tablo 4: İncelenenlerin HPV ile ilgili sorulara verdikleri yanıtlara göre bilgi puanlarının dağılımı, 2024

	n	%	Bilgi Puanı		
			Ort.±SS	Min-maks	P
HPV hakkındaki bilgi düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?					
Hiç	40	14,5	8,8±9,4	0-28	<0,001*
Az	116	42,2	18,8±7,1	0-28	
Çok	119	43,3	24,0±3,8	6-29	
HPV nedir?*					
Yanlış biliyor	11	4,0	21,7±4,1	11-26	<0,001*
Kısmen yanlış biliyor	4	1,5	19,5±6,5	11-25	
Bilmiyor	61	22,2	10,0±9,2	0-28	
Eksik doğru biliyor	24	8,7	17,8±6,5	3-27	
Doğru biliyor	175	63,6	23,1±4,7	3-29	
Çevrenizde HPV'nin sebep olduğu hastalıklara yakalanan birisi var mı?					
Evet	21	7,7	24,1±4,4	1-28	<0,001*
Hayır	164	59,6	20,5±7,0	0-29	
Bilmiyorum	90	32,7	17,0±9,8	0-29	
Toplam	275	100,0	19,6±8,1	0-29	

#: Sütun Yüzdesi

Ort.: Ortalama

SS: Standart Sapma

*: Tek yönlü varyans analizi

**": "HPV nedir?" sorusu açık uçlu sorulmuş olup yanıtlar araştırmacılar tarafından tablodaki gruplara göre değerlendirilmiştir.

Tablo 5: İncelenenlerin HPV ile ilgili sorulara verdikleri yanıtlara göre tutum puanlarının dağılımı, 2024

	n	%	Tutum Puanı		
			Ort.±SS	Min-maks	P
HPV hakkındaki bilgi düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?					
Hiç	40	14,5	21,3±7,0	9-40	<0,001*
Az	116	42,2	18,8±4,5	10-33	
Çok	119	43,3	17,1±5,1	9-34	
HPV nedir?*					
Yanlış biliyor	11	4,0	19,4±6,0	13-34	<0,001*
Kısmen yanlış biliyor	4	1,5	19,5±1,3	18-21	
Bilmiyor	61	22,2	20,9±6,7	9-40	
Eksik doğru biliyor	24	8,7	18,3±4,7	11-33	
Doğru biliyor	175	63,6	17,5±4,6	9-30	
Çevrenizde HPV'nin sebep olduğu hastalıklara yakalanan birisi var mı?					
Evet	21	7,7	16,1±4,5	9-26	0,098*
Hayır	164	59,6	18,5±5,1	9-36	
Bilmiyorum	90	32,7	18,9±5,8	9-40	
Toplam	275	100,0	18,4±5,3	9-40	

#: Sütun Yüzdesi

Ort.: Ortalama

SS: Standart Sapma

*: Tek yönlü varyans analizi

**": "HPV nedir?" sorusu açık uçlu sorulmuş olup yanıtlar araştırmacılar tarafından tablodaki gruplara göre değerlendirilmiştir.

Katılımcıların %9,5'i HPV aşısı olmuştur. Katılımcılardan cinsel deneyim yaşamayanların yüzdesi %67,3, ilk cinsel ilişkiyi 18 yaş ve altında yaşayanların yüzdesi %18,2, ilk cinsel ilişkiyi 19 yaş ve üzerinde yaşayanların yüzdesi ise %14,5'tir. Katılımcıların ilk cinsel ilişki yaş ortalamaları 18,3±2,4'tür. Katılımcıların %20,8'inin devamlı tek bir cinsel partneri varken %4,7'si

ise çok partnerli ilişki yaşamaktadır, %74,5'inin cinsel partneri yoktur. Devamlı tek bir cinsel partneri bulunan katılımcıların bilgi puanı ortalamaları en yüksek (21,7±7,2) tutum puanı ortalamaları en düşüktür (16,9±4,8). Aynı zamanda sorunun bilgi puanı ile ilişkisi istatistiksel olarak anlamlıdır (p=0,022). Yapılan post hoc analizinde istatistiksel anlamlılığın devamlı tek bir

cinsel partneri olan katılımcılar ile cinsel partneri olmayan katılımcılar arasındaki farktan kaynaklandığı görülür (Tamhane, $p=0,020$).

HPV ve HPV'nin sebep olduğu enfeksiyonlara yönelik kendini çok risk altında hisseden katılımcıların (%10,2) bilgi puanı ortalamaları en yüksek ($21,9\pm7,6$), tutum puanı ortalamaları en düşüktür ($17,0\pm4,4$). Bu sorunun bilgi puanı ($p<0,001$) ve tutum puanı ($p=0,027$) değişimleri istatistiksel olarak anlamlıdır. Katılımcıların %32,7'si cinsel sağlık eğitimi almıştır. Cinsel sağlık eğitiminin HPV bilgi ve tutum puanına etkisi istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$, $p<0,001$). HPV enfeksiyonunun yayılmasına neden olabilecek riskli cinsel davranış soruları ile ilgili diğer bilgiler Tablo 6 ve 7'de yer almaktadır.

Çalışmaya katılanların %84,7'si HPV'nin aşısı olduğunu duymuşlardır ancak yalnızca %10,2'lik kısmı Türkiye'de bulunan aşı çeşitlerinden (İlaç Firması 1, İlaç Firması 2) haberdardır. Katılımcıların %68,4'ü HPV'ye yönelik bir

test yapıldığını biliyorken yalnızca %38,5'i testin adının papsmear olduğunu bilmektedir. HPV'ye dair terimleri duyma ve bilgi kaynakları ile ilgili detaylı bilgiler Tablo 8'de yer almaktadır.

HPV aşısı olmanın hangi faktörler ile ilişkili olduğuna bakıldığında kişilerin HPV bilgi düzeyi ile HPV aşısı olması arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki görülmemiştir ($p=0,873$) ancak kişilerin anne ve babalarının öğrenim düzeylerinin HPV aşısı olma durumları ile ilişkisi vardır ($p<0,001$, $p<0,001$). HPV aşısı olmanın; yaş, yaşanılan yer ve çevresinde HPV'nin sebep olduğu hastalıklara yakalanan birisi olması durumundan da etkilendiği görülmüştür.

Diğer riskli davranışlar ile ilgili sorularda ilk cinsel ilişki yaşının; yaş, bölüm ve aile yapısı ile ilişkili olduğu, cinsel partner sorusunun yaş, bölüm ve cinsiyetle ilişkili olduğu görülmüştür. Cinsel sağlık eğitimi almanın baba öğrenim durumu, bölüm ve ailenin toplam aylık geliri ile istatistiksel olarak anlamlı ilişkisi vardır ($p<0,05$).

Tablo 6: İncelenenlerin HPV enfeksiyonunun yayılmasına neden olabilecek davranışlarına göre bilgi puanlarının dağılımı, 2024

	n	%	Bilgi Puanı		
			Ort.±SS	Min-maks	p
HPV aşısı olma durumu					
Aşı oldum	26	9,5	19,9±8,0	0-27	0,873**
Aşı olmadım	249	90,5	19,6±8,2	0-29	
İlk cinsel ilişki yaşı					
Cinsel deneyim yaşamadım	185	67,3	19,3±8,1	0-29	0,632*
18 veya altı	50	18,2	20,6±7,9	0-28	
19 veya üzeri	40	14,5	19,6±8,5	0-27	
Cinsel ilişki sıklığı					
Cinsel deneyim yaşamadım	185	67,3	19,3±8,1	0-29	0,331*
Düşük sıklıkta	34	12,3	18,8±8,3	0-28	
Yüksek sıklıkta	56	20,4	21,0±8,1	0-27	
Cinsel partner					
Devamlı tek bir cinsel partnerim var	56	20,7	21,7±7,2	0-28	0,022*
Çok partnerli ilişki yaşıyorum	13	4,7	16,6±10,2	0-27	
Cinsel partnerim yok	206	74,6	19,2±8,2	0-29	
HPV hakkında risk altında hissetme					
Hiç risk altında hissetmiyorum	152	55,3	17,8±8,3	0-28	<0,001*
Az risk altında hissediyorum	95	34,5	21,8±7,3	0-29	
Çok risk altında hissediyorum	28	10,2	21,9±7,6	0-28	
Cinsel sağlık eğitimi aldınız mı?					
Evet	90	32,7	22,9±5,7	0-29	<0,001**
Hayır	185	67,3	18,0±8,7	0-28	
Toplam	275	100,0	19,6±8,1	0-29	

%%: Sütun Yüzdesi

Ort.: Ortalama

SS: Standart Sapma

*: Tek yönlü varyans analizi

** : İki ortalama arasındaki farkın anlamlılık testi (Student T testi)

Tablo 7: İncelenenlerin HPV enfeksiyonunun yayılmasına neden olabilecek davranışlarına göre tutum puanlarının dağılımı, 2024

	n	%	Tutum Puanı		
			Ort.±SS	Min-maks	p
HPV aşısı olma durumu					
Aşı oldum	26	9,5	18,0±4,6	9-30	0,716**
Aşı olmadım	249	90,5	18,5±5,4	9-40	
İlk cinsel ilişki yaşı					
Cinsel deneyim yaşamadım	185	67,3	19,0±4,6	9-40	0,073*
18 veya altı	50	18,2	17,7±5,0	9-36	
19 veya üzeri	40	14,5	17,1±4,8	9-36	
Cinsel ilişki sıklığı					
Cinsel deneyim yaşamadım	185	67,3	19,0±5,5	9-40	0,087*
Düşük sıklıkta	34	12,3	17,3±4,1	11-27	
Yüksek sıklıkta	56	20,4	17,5±5,3	9-36	
Cinsel partner					
Devamlı tek bir cinsel partnerim var	56	20,7	16,9±4,8	9-36	0,059*
Çok partnerli ilişki yaşıyorum	13	4,7	19,0±6,1	9-27	
Cinsel partnerim yok	206	74,6	18,8±5,4	9-40	
HPV hakkında risk altında hissetme					
Hiç risk altında hissetmiyorum	152	55,3	19,2±5,9	9-40	0,027*
Az risk altında hissediyorum	95	34,5	17,7±4,5	9-36	
Çok risk altında hissediyorum	28	10,2	17,0±4,4	10-30	
Cinsel sağlık eğitimi aldınız mı?					
Evet	90	32,7	16,8±4,3	9-29	<0,001**
Hayır	185	67,3	19,2±5,6	9-40	
Toplam	275	100,0	18,4±5,3	9-40	

%: Sütun Yüzdesi

Ort.: Ortalama

SS: Standart Sapma

*: Tek yönlü varyans analizi

**: İki ortalama arasındaki farkın anlamlılık testi (Student T testi)

Tablo 8: İncelenenlerin HPV ile ilgili bilgi kaynakları ve HPV aşısı ve testinin dağılımı, 2024

Kategoriler	n	%
HPV hakkındaki bu bilginizi hangi kaynaktan/ kaynaklardan öğrendiniz?		
İnternet	159	57,8
Sosyal medya	107	38,9
Okul dersleri	96	34,9
Bilgilendirme sunumları	63	22,9
Arkadaş	50	18,2
Bilmiyorum	49	17,8
Kitap/Dergi	49	17,8
Hekim/Hemşire	46	16,7
Aile	16	5,8
Televizyon	15	5,5
Kendimde/Yakınımda var	8	2,9
HPV ile ilgili aşağıdakilerden hangisi/hangilerini duydunuz?		
HPV aşısı	233	84,7
HPV testi	188	68,4
Pap – Smear testi	106	38,5
Kolposkopi	43	15,6
İlaç Firması 1	32	11,6
İlaç Firması 2	28	10,2

%: Seçeneği işaretleyen katılımcı yüzdesi

TARTIŞMA

Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve bunlara bağlı kanserler dünya üzerinde yaygın olarak görülmeye devam etmektedir. Her yıl milyonlarca insan HPV'ye bağlı enfeksiyonlara maruz kalmakta ve yine yarım milyona yakını servikal kanser tanısı almaktadır. Bugünkü tıbbi bilgilerimizle bu hastalıktan korunmak mümkündür. HPV'ye karşı aşı ile birlikte düzenli taramalarla hastalığın morbiditesi azaltıldığı gibi mortalitesi de önlenmektedir. Bunun için bireylerin bilgi düzeyinin artırılması ve olumlu tutum geliştirilmeleri açısından teşvik edilmesi gerekmektedir. Bu çalışma, HPV hakkındaki bilgi düzeyi, HPV'nin yayılmasına neden olabilecek riskli cinsel davranışlar ve HPV'ye dair tutum ana başlıklarını sosyodemografik özelliklerle birlikte incelemeye almıştır.

Araştırmada bilgi puanını istatistiksel olarak anlamlı düzeyde etkileyen faktörler: cinsiyet, yaşanılan yer, en uzun süre bulunulan yer, cinsel sağlık eğitimi alma, eğitim görülen bölüm, çevresinde HPV hastalığı olan biri bulunma durumu, kişinin kendini risk altında hissetmesi ve cinsel partner sayısıdır. Kadınların bilgi puanı ortalamasının erkeklerden yüksek olduğu saptanmıştır. Cinsiyet olarak diğer seçeneğini belirtenler analizden çıkarıldığında istatistiksel anlamlılığın devam ettiği görülmüştür. Cinsiyetin HPV bilgi düzeyine etkisine bakıldığında birçok çalışmada kadınların bilgi puanı ortalaması erkeklerden yüksektir. Ancak cinsiyetler arası bilgi puanı farklılığı bazı çalışmalarda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bulunurken bazı çalışmalarda anlamlı düzeyde olmadığı görülmüştür (4,15,16). Bu farklılığın oluşmasında kadınların HPV'ye yönelik hastalıklardan daha çok etkilenmesi ve HPV yönelik eğitimlerin daha çok kadınlara verilmesi rol oynamış olabilir (8).

Araştırmada HPV bilgi düzeyinde eğitim görülen bölüme bağlı anlamlı bir fark görülmüştür. Literatürde de eğitim görülen bölüm veya fakültenin HPV bilgi düzeyini etkilediğini gösteren çeşitli araştırmalar vardır. Şahin ve arkadaşlarının yaptığı araştırmada hukuk fakültesi öğrencilerinin HPV bilgi düzeyi, tıp ve diş hekimliği fakültelerinden düşük bulunmuştur (17). Başlı ve arkadaşlarının yaptığı araştırmada beslenme-diyetetik bölümü öğrencilerinin sorulara doğru cevap verme oranlarının hemşirelik ve ebelik öğrencilerinden daha düşük olduğu saptanmıştır (18). Unutkan ve Yangın'ın yaptığı araştırmada hemşirelik öğrencilerinin, ebelik ve fizyoterapi-rehabilitasyon bölümü öğrencilerine göre HPV enfeksiyonu ve aşısı hakkında daha bilgili oldukları saptanmıştır (19). Sağlık alanında eğitim görmeyen öğrencilerin herhangi bir hastalık hakkında daha az bilgi sahibi olması beklenen bir sonuçtur ancak bu araştırmada sorulan sorular kişinin HPV'nin sebep olduğu hastalıklardan korunması için gerekli temel bilgilerini ölçmektedir. Dolayısıyla bireylerin sağlıklı yaşam davranışları gösterebilmeleri için gerekli bilgilere sahip olmaları beklenmektedir. Sağlık alanı dışındaki bölümlerde cinsel sağlık konusunda eğitim programları düzenlenebilir. Sağlık alanında öğrenim gören öğrenciler de dahil edilerek akran eğitimi yöntemiyle diğer bölümlerdeki öğrencilerin bilgi açığı giderilebilir. Bu araştırmada katılımcıların yaşadığı yer ve en uzun süre buldukları yere göre HPV bilgi düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı fark görülmüştür. Çakır ve

arkadaşlarının üniversite öğrencileri üzerine yaptığı bir çalışmada da katılımcıların hayatının en uzun bölümünü geçirdikleri bölgenin ve fakültesinin bulunduğu bölgenin HPV bilgi puanına anlamlı derecede etki ettiği bulunmuştur (20). En uzun yaşanılan ve halen yaşanılan yere göre bilgi puanı en yüksek yer İstanbul ve Marmara bölgeleridir. Kentsel alanın bilgiye ulaşmaktaki yarattığı avantajlar bilgi puanı farklarını açıklayabilir. Bölgesel farklılıklara yönelik yapılacak çalışmalar farklılığın nedenlerini açıklayabilecektir.

Çalışmanın "HPV ile ilgili sorulara verdikleri yanıtlara göre bilgi ve tutum puanlarının dağılımı (Tablo 3)" bölümünde HPV hakkında toplam bilgi puanı ile tablodaki sorulara verilen cevaplar arasında anlamlı bir ilişki görülmüştür. Bu veriler ışığında çalışmaya katılanların HPV'nin ne olduğuna dair bilgi sahibi olmasının bilgi ve tutum puanını olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Katılımcılar kendi bilgi düzeyleri hakkında tutarlı tahminler yürütebilmiştir, konuya dair az ya da eksik bilgi sahibi olduklarının farkındadırlar. Bu durum HPV ve güvenli cinsel sağlık eğitim programlarının hazırlanmasında göz önünde bulundurulmalı ve program içeriği mevcut bilgi düzeyine göre uygulanmalıdır.

Bu araştırmada, çevresinde HPV enfeksiyonuna sahip olan biri bulunma durumu ile HPV bilgi düzeyi arasında istatistiksel anlamlılık bulunmuştur. Katılımcıların çevresinde HPV enfeksiyonuna sahip birisinin olması bilgi düzeylerini artırmaktadır.

Devamlı cinsel partneri olanların bilgi düzeyinin yüksek olduğu görülmüştür. Cinsel olarak aktif olan bireylerin daha fazla bilgiye sahip olması beklenen bir durumdur. Ancak bu durumun tutuma yansımamış olması, kişilerin kendilerini ve partnerlerinin sağlığını koruyan cinsel davranışlar göstermesi açısından yetersiz olabilir. Gençlere yönelik verilecek eğitimlerde bilgiye önem vermenin yanında sağlıklı cinsel davranışların gelişmesine yönelik programlar uygulanmalıdır.

HPV birçok farklı şekilde bulaşabilmektedir fakat en çok cinsel temas yoluyla bulaşır (21). Yapılan çalışmalarda seksüel aktif kadınların %75'inde HPV varlığı bildirilmektedir. Cinsel ilişki ile bulaşmada en önemli faktörler eş sayısı ve enfeksiyonun alındığı yaştır. Özellikle ilk cinsel ilişki yaşının erken olması, HPV enfeksiyonu alınmasında ve daha sonra gelişecek malign lezyonlar açısından oldukça önemlidir (22). Bu araştırmada katılımcıların %18,2'si ilk cinsel ilişkisini 18 yaş veya altında yaşamıştır, %4,7'si çok partnerli ilişki yaşıyordu, %67,3'ü cinsel sağlık eğitimi almamıştır. Araştırmada cinsel sağlık eğitimi alınan HPV bilgi düzeyi ve HPV tutumuna etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu da gösterilmiştir. Bu ilişki literatürdeki birçok araştırmada da görülmektedir (23). Öğrencilerin üçte ikisi cinsel sağlık konusunda eğitim almadıklarını bildirmiştir. Bununla birlikte tüm öğrencilerin yaklaşık üçte biri cinsel deneyim yaşamıştır. Eğitim eksikliği bu kişiler için cinsel yolla bulaşan hastalıkların ortaya çıkmasında risk faktörü olabilir. Bu nedenle genç erişkinlerin kendi sağlıklarını koruma becerisi geliştirmeye yönelik eğitimlerin planlanması gerekmektedir.

Öğrencilerin kendilerini risk altında hissetme durumlarının bilgi ve tutum puanı ile ilişkisi anlamlıdır.

Yani kişiler kendilerini risk altında hissettiklerinde daha fazla bilgi sahibi olmakta ve HPV'nin sebep olduğu hastalıklara karşı daha olumlu tutum sergilemektedirler. Bu bilgi eğitim planlamalarında kullanılabilir, öğrencilerin HPV ve cinsel yolla bulaşan hastalıklar konusundaki riskli durumları hissetmesi, söz konusu eğitimlerin daha etkin olabildiğini sağlayabilir.

Kişilerin HPV hakkındaki bilgilere daha çok internet sayesinde ulaştıkları, ailelerin bilgi edinmede çok az etkisinin olduğu fark edilmiştir. Katılımcıların %5,5'i aile, %57,8'i internet cevabını vermiştir. Öğrenciler ailesinden cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgi almasa da, HPV hakkında bilgi sahibi olmuştur. Bu durum yüz yüze yapılan eğitimler dışında internet ortamında sunulacak, gençlerimizi riskli cinsel davranışlardan koruyacak ve cinsel yolla bulaşan hastalıklara dair bilgi edinilebilecek güvenilir bir kaynak oluşturmak gerektiğinin göstergesi olabilir.

Çalışmaya katılanların %84,7'si HPV'nin aşısı olduğunu duymuşlardır ancak yalnızca %10,2'lik kısmı Türkiye'de bulunan aşı çeşitlerinden haberdardır ve yalnızca %9,5'i aşı olmuştur.

HPV aşısı olma durumu - HPV bilgi düzeyi karşılaştırmasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki görülmemiş anne ve baba öğrenim düzeylerinin HPV aşısı olma ile anlamlı ilişki göstermesi aşılama için ebeveynlerin bilinçli olmasının gençlerin bilinçli olmasından daha etkili olduğunu göstermektedir. Literatürde Yurtsev'in araştırmasında da anne öğrenim düzeyinin artmasının aşılama oranını artırdığı gösterilmiştir (24). Aynı şekilde Çelik'in yaptığı çalışmada ebeveynlerin bilgi düzeyinin HPV aşılama oranı ile ilişkili olduğunu gösterilmiştir (25).

HPV aşısı olmanın yaş, yaşanan yer ve çevresinde HPV'nin sebep olduğu hastalıklara yakalanan birisi olması durumundan da etkilendiği görülmüştür. Yan etkilere ve aşının koruyuculuğuna dair endişeler, aşı yaptırmayı inancı gereği uygun bulmamak gibi durumlar literatürde HPV aşısı yaptırmama nedenleri olarak bahsedilen etmenlerdir (26,27). Bu çalışmada da literatürle benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmamızda, HPV'ye ve HPV'ye bağlı oluşan hastalıklara karşı tutumu etkileyen toplam beş faktör bulunmuştur. Bu faktörler cinsiyet, ailenin toplam aylık geliri ve kişinin yaşamı boyunca en uzun süre bulunduğu yer, HPV hakkında risk altında hissetme ve cinsel sağlık eğitimi alma durumudur.

Cinsiyet seçeneğini diğer olarak işaretleyen dört kişinin en olumlu tutuma sahip olduğu görülmüştür. Bu sıralamayı kadınlar ve en son da erkekler izlemektedir. Kadınların erkeklere göre daha olumlu tutum sergilemesinin nedeni, HPV'nin neden olduğu hastalıkların kadınlarda daha sık görülmesi ve kadınların cinsel sağlık konularını hemcinsleri ile paylaşmakta daha rahat olması olabilir (22). Bu durum gençlere yönelik sağlık eğitimi planlamalarında akran etkisi olarak göz önünde bulundurulmalıdır.

HPV hakkındaki bilgi düzeyi de yukarıdaki sıralamayla artış gösterir. Kişilerin HPV bilgisinin, HPV tutumunu etkilediği görülmüştür. Bu nedenle bilgi düzeyinin HPV'ye dair tutumu belirleyen en önemli faktörlerden olduğu bir kez daha vurgulanmalıdır.

Ailenin toplam aylık geliri üç asgari ücretten fazla olan öğrencilerin tutum puanı aylık geliri daha az olan

öğrencilere göre daha olumludur. Bu durum Güneri ve arkadaşlarının çalışması ile paralellik gösterir (28). Refah arttıkça kişilerin tutumlarının olumlu yönde artması ancak bilgi düzeylerinin anlamlı derecede artmayışı dikkat çekici bir unsurdur. Niteliksel araştırmalar gelirle bilgi ve tutum arasındaki ilişkiyi açıklamak açısından yardımcı olabilir.

Kişinin yaşamı boyunca en uzun süre bulunduğu yer sorusunda İstanbul, en olumlu tutumu göstermiştir. Kozmopolit bir şehir olan İstanbul'un günlük yaşantısında, toplum normlarından farklı birçok olayla karşılaşmaktadır. Bu da şehrin insanına bir bakış açısı kazandırmaktadır. Bu bakış açısı, HPV'yle ve HPV'ye bağlı oluşan hastalıklarla ilgili tutumun diğer yerlere göre daha olumlu olmasını sağlamış olabilir. Bu durum literatür ile farklılık göstermektedir (25).

Aynı zamanda katılımcıların "HPV nedir?" ve "HPV hakkındaki bilgi düzeyinizi nasıl tanımlarsınız?" sorularına verdikleri cevapların HPV tutum puanı ile ilişkisi istatistiksel olarak anlamlıdır. HPV hakkındaki bilgi düzeyini 'çok' olarak tanımlayanlar ve HPV'nin ne olduğunu doğru bilenler en olumlu tutumu sergilemişlerdir. Kişilerin kendini risk altında hissetmelerinin ve cinsel sağlık eğitimi almalarının bilgi puanı ve tutum puanı ile ilişkisi anlamlıdır. Bu durum literatür ile paralellik gösterir (25). Araştırmamıza göre bilgi puanı olumlu tutumla doğru orantılıdır ancak bu durumun cinsel davranışlara aynı şekilde yansımaması dikkat edilmesi gereken bir noktadır.

Araştırmada, anne öğrenim düzeyi düşük katılımcılar cinsel konular ve hastalıklar hakkında konuşurken daha rahatsız hissetmektedir. Literatürdeki benzer soruları soran araştırmalar incelendiğinde Karabulutlu ve Kılıç'ın yaptığı çalışmada da anne öğrenim durumunun cinsel konularda konuşma ile istatistiksel olarak anlamlı derecede ilişkili olduğu gösterilmiştir (29).

SONUÇ

Bu çalışmada öğrencilerin üçte ikisi cinsel sağlık eğitimi almadıklarını bildirmiştir. Bununla birlikte tüm öğrencilerin yaklaşık üçte biri cinsel deneyim yaşamıştır. Cinsel sağlık eğitimi eksikliği bu kişiler için cinsel yolla bulaşan hastalıkların ortaya çıkmasında risk faktörü olabilir. Bu nedenle ergenlerin kendi sağlıklarını koruma becerisi geliştirmeye yönelik eğitimlerin planlanması gerekmektedir. Bu eğitimlerin planlanması esnasında sağlık ile ilgili eğitim almayan okulların öncelikli olması, eğitim programlarının öğrencilerinin bilgi düzeylerine göre planlanması gerekmektedir. Öğrencilerin büyük bir bölümünün bilgi kaynaklarının internet ve sosyal medya olduğu görülmektedir. Günümüz dünyasında internete bağlı ortamlar bilgi kaynağı olarak yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bu nedenle bu ortamların doğru bir şekilde kullanılabilmesinin sağlanması gerekmektedir.

Araştırmanın Kısıtlılıkları

Bu araştırma kesitsel tipte planlanmış bir çalışmadır. Ancak araştırmanın verileri sosyal medya aracılığı ile internet üzerinden yapılmıştır. Araştırmaya katılan kişiler araştırmacıların yakın çevrelerinden başlayarak katılanların da anket formunu yakın çevrelerine paylaşmalarıyla elde edilmiştir. Bu haliyle temsiliyet

gücü zayıftır. Ancak yine de çalışılan grup açısından düşünüldüğünde önemli bilgiler sunmaktadır. Araştırmanın temsil niteliği olan daha büyük gruplarda tekrarlanması araştırma bulgularını destekleyecek sonuçlar elde etmemizi sağlayabilir. İncelenen konu cinsel yolla bulaşan bir hastalık olduğundan cinsiyet sorgulamasını kadın, erkek dışında diğer seçeneği de eklenmiştir. Ancak bu bölümde düşük yanıt alındığından analiz ve tartışma için önemli olacak bir bulgu sonuç elde edilememiştir.

Etik Kurul Onayı

Bu araştırma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan 02.03.2022 tarihle 2022-04 sayılı karar ile izin alınmıştır.

Finansman

Bu araştırma için bir finansman ihtiyacı olmamıştır.

KAYNAKLAR:

- Ceyhan M. İnsan Papilloma Virus (HPV) Aşısı Uygulamasında Ülkemizde Mevcut Problemler. ANKEM Dergisi 2007; 21(Ek2): 102-104.
- World Health Organization. Cervical cancer (Fact sheets). Erişim adresi: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/cervical-cancer> Erişim tarihi:16.02.2022
- Deniz Ü., Tüfekci A., Önder Ö.R. Öğretmen Adaylarının Cinsellik Konusundaki Tutumlarının Cinsiyet ve Cinsel Deneyimlerine Göre İncelenmesi. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi. 2013;5(9).
- Giray H., Kılıç B. Bekar Kadınlar ve Üreme Sağlığı. Sted. 2004;13(8):286-289.
- Kaya F., Serin Ö., Genç A. Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Cinsel Yaşamlarına İlişkin Yaklaşımlarının Belirlenmesi. TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni. 2007;6(6):441-448.
- Kılıç D., Dolma E., Güney İ. Knowledge Level and Attitude for Human Papillomavirus (HPV) Infection and HPV Vaccines Among Medical School Students. Journal of Contemporary Medicine. 2020;10(3):394-398. doi:10.16899/jcm.733236.
- Kızılca Çakaloz D., Öztürk G., Çoban A. Ebelik Öğrencilerinin Servikal Kansere ve Hpv Aşısı Hakkında Bilgi ve Düşüncelerinin Belirlenmesi. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2018;2(2):55-64.
- Emre N., Özşahin A., Edirne T. Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Human Papilloma Virüs Enfeksiyonu ve Aşısı Hakkında Bilgi Düzeyleri. Eurasian Journal of Family Medicine. 2020;9(1):42-50. doi:10.33880/ejfm.2020090106
- Babaoğlu AB, Tekindal M, Büyükuysal MÇ, Tözün M, Elmalı F, Bayraktaroğlu T, Tekindal MA. Epidemiyolojide Gözlemsel Çalışmaların Raporlanması: STROBE Kriterlerinin Türkçe Uyarlanması. Med J West Black Sea. 2021;5(1):86-93.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. Multivariate Data Analysis. The UK, Harlow: Pearson Education Limited; 2014.
- Warner, R. M. Applied statistics, from bivariate through Multivariate Techniques. The USA: SAGE Publications, Inc; 2008.
- Büyüköztürk, Ş. Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem; 2013.
- Kaiser, H. F., & Rice, J. (1974). Little Jiffy, Mark IV. Educational and Psychological Measurement. 1974;34: 111-117. doi:10.1177/001316447403400115
- Field, A. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. The USA: Sage; 2018.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. The Assessment of Reliability. Psychometric Theory. 1994;3:248-292.
- Yemenoğlu H., Köse O. Diş Hekimliği Öğrencilerinin Human Papilloma Virus Hakkındaki Bilgi Düzeyinin Değerlendirilmesi. Osmangazi Tıp Dergisi Ağız Kanseri Özel Sayısı. 2020;96-102. doi:10.20515/otd.771726
- Şahin R. A., Şahin M. A., Şenel U. Üniversite Öğrencilerinin Human Papilloma Virüsü ve Aşısı İle İlgili Bilgi, Tutum Ve Davranışları. Sağlık Bilimleri Dergisi 2022; 31(1): 1-8. doi:10.34108/eujhs.794249
- Başlı M., Aksu H., Toptaş B. Bir Üniversitede Öğrenim Gören Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Human Papilloma Virüs ve Hpv Aşısı İle İlgili Bilgi Ve Görüşleri. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019;1:1-17.
- Unutkan A., Yangın H. B. (2016). Üniversite Öğrencilerinin Human Papilloma Virus Aşısına İlişkin Bilgi ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi. TAF Preventive Medicine Bulletin. 2016;15(2):151. doi: 10.5455/pmb.1-1436515769
- Turhan Çakır A., Porsuk İ., Çalbiyk F. Üniversite Öğrencilerinin HPV, HPV Tarama Testi ve HPV Aşısına İlişkin Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Kesitsel Bir Çalışma. Medical Journal of West Black Sea. 2021;5(3): 472-480 doi: 10.29058/mjwbs.974567
- World Health Organization. Cervical Cancer. Key Facts (17 Kasım 2023). Erişim adresi: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/cervical-cancer> Erişim tarihi: 30.11.2023
- Avcı G. A., Bozdayı G. İnsan Papilloma Virüsü. Kafkas Journal of Medical Sciences. 2013; 3(3):136-144. doi: 10.5505/kjms.2013.52724
- Kırmızıtoprak E., Şimşek Z. Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar ve Güvenli Cinsel Yaşam Konusunda Gençlerin Bilgi ve Davranışlarına Akran Eğitiminin Etkisi. TAF Preventive Medicine Bulletin. 2011; 10 (04): 463-47
- Yurtsev E. (2011). Ergen Kızlar ve Annelerinin HPV Aşısına İlişkin Bilgi ve Görüşleri. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Çelik P. (2018). HPV Aşısı Hakkında Ailelerin Bilgi, Tutum ve Davranışlarının Değerlendirilmesi (Yayınlanmamış tıpta uzmanlık tezi). Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara.
- Best A., Thompson E., Adam A. Examining the Influence of Religious and Spiritual Beliefs on HPV Vaccine Uptake Among College Women. Journal of Religion and Health. 2019;58, 2196-2207.
- Başlı M., Aksu H., Toptaş B., Bir Üniversitede Öğrenim Gören Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Human Papilloma Virüs ve Hpv Aşısı İle İlgili Bilgi ve Görüşleri. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019;1:1-17.
- Güneri C. Ö., Dadak A., Küçük İ. Üniversite Öğrencilerinin Human Papilloma Virüs İlişkili Servikal Kansere Korunmaya Yönelik Tutumları ve Ölçümü. Journal of Social And Analytical Health. 2022;2(3):269-277. doi:10.5281/zenodo.7107030
- Karabulutlu Ö., Kılıç M. Üniversite Öğrencilerinin Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Hakkındaki Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi. 2011;14(2):39-45.
- P.S.Murray. Viroloji. In: Patrick R.Murray, Ken S.Rosenthal, Michael A.Pfaller. Tıbbi Mikrobiyoloji. 7.Baskı. Elsevier. USA 2016. pp 446-447
- P.S.Murray. Viroloji. In: Patrick R.Murray, Ken S.Rosenthal, Michael A.Pfaller. Tıbbi Mikrobiyoloji. 7.Baskı. Elsevier. USA 2016. pp 450
- P.S.Murray. Viroloji. In: Patrick R.Murray, Ken S.Rosenthal, Michael A.Pfaller. Tıbbi Mikrobiyoloji. 7.Baskı. Elsevier. USA 2016. Pp447-448

Ek Tablo. Bilgi puanı hesaplamasında kullanılan bilgi soruları ve bu sorulara verilen yanıtların dağılımı, 2024

		n	%
HPV nasıl bulaşır?(30)			
Cinsel yolla	Bulaşır	237	86.2
	Bulaşmaz	3	1.1
	Yanıtsız	35	12.7
Virüs bulaşmış yüzeyler yoluyla	Bulaşır	62	22.5
	Bulaşmaz	178	64.7
	Yanıtsız	35	12.7
Vücut sıvılarıyla	Bulaşır	110	40
	Bulaşmaz	130	47.3
	Yanıtsız	35	12.7
Hava yoluyla	Bulaşır	4	1.5
	Bulaşmaz	236	85.8
	Yanıtsız	35	12.7
Hayvanlarla etkileşim yoluyla	Bulaşır	3	1.1
	Bulaşmaz	237	86.2
	Yanıtsız	35	12.7
HPV'den korunma yolları nelerdir?(31)			
Kondom kullanımı	Korunmada etkilidir	205	74.5
	Korunmada etkisizdir	31	11.3
	Yanıtsız	39	14.2
Tek partnerli ilişki	Korunmada etkilidir	154	56
	Korunmada etkisizdir	82	29.8
	Yanıtsız	39	14.2
Aşı yaptırılması	Korunmada etkilidir	199	72.4
	Korunmada etkisizdir	37	13.5
	Yanıtsız	39	14.2
Spiral takılması	Korunmada etkilidir	14	5.1
	Korunmada etkisizdir	222	80.7
	Yanıtsız	39	14.2
Düzenli C vitamini takviyesi	Korunmada etkilidir	10	3.6
	Korunmada etkisizdir	226	82.2
	Yanıtsız	39	14.2
Doğum kontrol hapı kullanımı	Korunmada etkilidir	9	3.3
	Korunmada etkisizdir	227	82.5
	Yanıtsız	39	14.2
Tampon kullanımı	Korunmada etkilidir	5	1.8
	Korunmada etkisizdir	231	84
	Yanıtsız	39	14.2
Maske kullanımı	Korunmada etkilidir	4	1.5
	Korunmada etkisizdir	232	84.4
	Yanıtsız	39	14.2
HPV ile ilgili yaygın yanılgılar			
HPV cinsel yolla bulaşabilen bir enfeksiyondur	Doğru	228	82.9
	Yanlış	6	2.2
	Yanıtsız	41	14.9
HPV'nin birden çok tipi vardır	Doğru	154	56
	Yanlış	80	29.1
	Yanıtsız	41	14.9
Bulaşmış bir kişi bundan habersiz yıllarca yaşayabilir	Doğru	168	61.1
	Yanlış	66	24
	Yanıtsız	41	14.9
HPV testi HPV aşısının gerekliliğini ölçmek içindir	Doğru	39	14.2
	Yanlış	195	70.9
	Yanıtsız	41	14.9
HPV erkeklere bulaşmaz	Doğru	4	1.5
	Yanlış	230	83.6

Üniversite Öğrencilerinin Human Papilloma Virus (HPV) ve HPV Aşısı Hakkındaki Tutumları ve Bilgi Düzeyleri

	Yanıtsız	41	14.9
HPV antibiyotiklerle tedavi edilebilir	Doğru	12	4.4
	Yanlış	222	80.7
	Yanıtsız	41	14.9
Her zaman gözle görülür belirtileri vardır	Doğru	8	2.9
	Yanlış	226	82.2
	Yanıtsız	41	14.9
HPV Aşısı			
HPV aşısı zorunlu aşı programı kapsamında mıdır?	Evet	11	4
	Hayır	177	64.4
	Bilmiyorum	87	31.6
HPV aşısı ücretli midir?	Evet	144	52.4
	Hayır	26	9.5
	Bilmiyorum	105	38.2
HPV hangi hastalıklara sebep olur?(32)			
Rahim ağzı kanseri	Sebep olur	180	65.5
	Sebep olmaz	35	12.7
	Yanıtsız	60	21.8
Cinsel bölgede siğiller	Sebep olur	178	64.7
	Sebep olmaz	37	13.5
	Yanıtsız	60	21.8
Bağışıklık yetmezliği	Sebep olur	71	25.8
	Sebep olmaz	144	52.4
	Yanıtsız	60	21.8
Penis kanseri	Sebep olur	94	34.2
	Sebep olmaz	121	44
	Yanıtsız	60	21.8
Mantar enfeksiyonu	Sebep olur	43	15.6
	Sebep olmaz	172	62.5
	Yanıtsız	60	21.8
Reflü	Sebep olur	4	1.5
	Sebep olmaz	211	76.7
	Yanıtsız	60	21.8
Sıtma	Sebep olur	4	1.5
	Sebep olmaz	211	76.7
	Yanıtsız	60	21.8
Difteri	Sebep olur	5	1.8
	Sebep olmaz	210	76.4
	Yanıtsız	60	21.8